

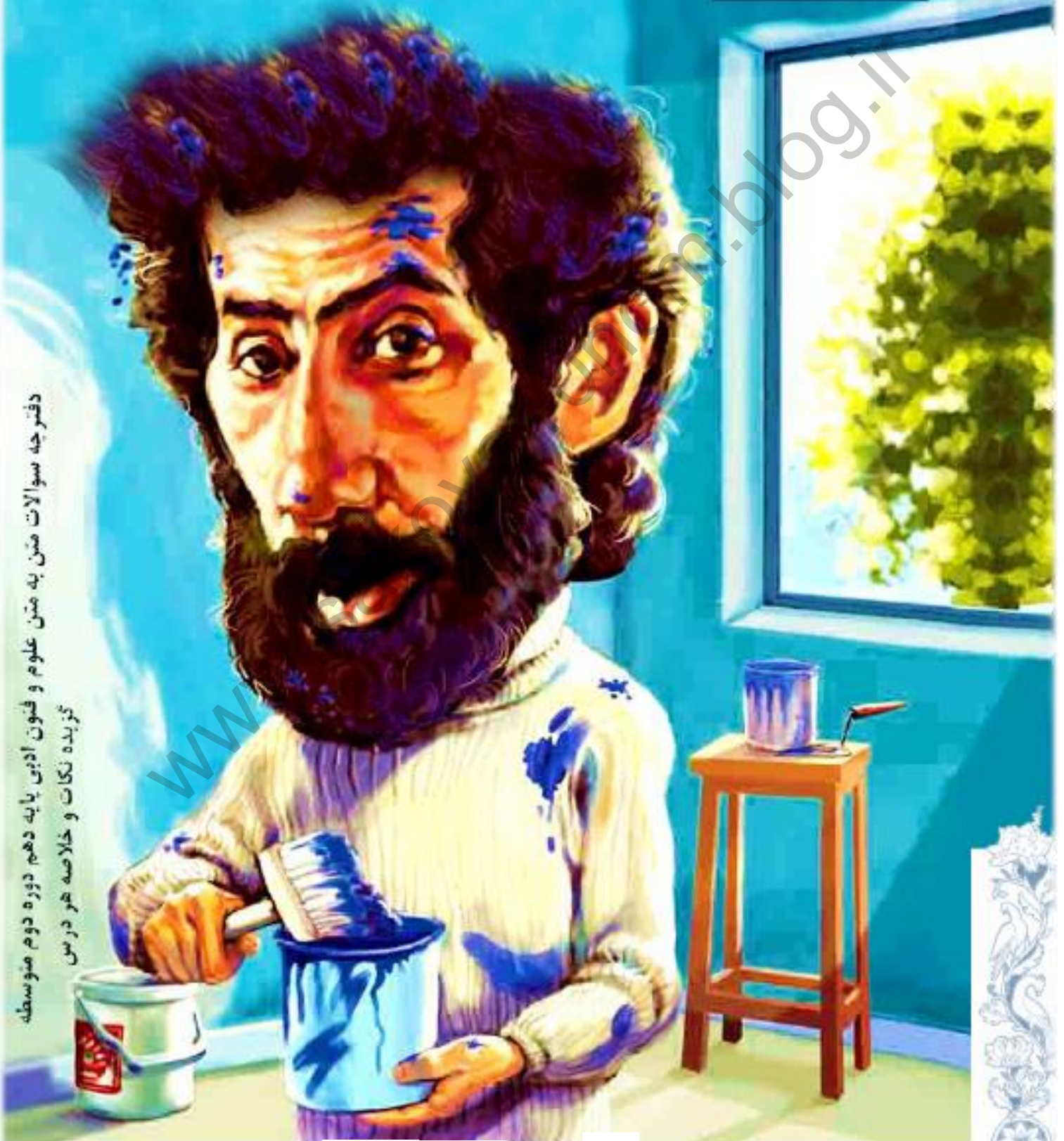
علوم و فنون ادبی (۱)

پایه دهم
دوره دوم متوسطه

ادبیات و علوم انسانی
علوم و معارف اسلامی

دفترچه سوالات
+پاسخنامه

دفترچه سوالات متن به متن علوم و فنون ادبی پایه دهم دوره دوم متوسطه
گزیده نکات و خلاصه هر درس

سخنی با دانش آموزان عزیز

به نام خداوند جان آفرین حکیم سخن اندر زبان آفرین
 برنامه درسی زبان و ادبیات فارسی در نظام آموزشی ایران اسلامی، جایگاهی ارزشمند دارد، زیرا از یک سو حافظ میراث فرهنگی و از سوی دیگر انتقال دهنده دانش ها، معارف، ارزشهای اعتقادی، فرهنگی و ملی است.
 دفترچه ی سوالاتی که پیش روی شماست، شامل تمامی سوالات و نکات کلیدی و مهم امتحانی می باشد که بصورت متن به متن تهیه گردیده و در اختیار شما دانش آموزان گرامی قرار داده شده است.
 این دفترچه شامل ۱۷ آزمون بنابر ۱۷ درس کتاب می باشد به همراه آن پاسخنامه سوالات نیز قرار داده شده که پس از نوشتن سوالات به درست یا غلط بودن آن پی ببرید.
 سوالات سعی شده بصورت مختصر و کلیدی و بصورت تشریحی، چهارگزینه ای، جای خالی، صحیح و غلط و... (متنوع) طرح شده است.
 امیدواریم تهیه این دفترچه در کنار کتاب درسی، به رشد و شکوفایی زبان و ادب فارسی و پرورش شایستگی ها در نسل جوان، یاری رساند.

نگاره کل آموزش و پرورش استان اصفهان مدیریت آموزش و پرورش شهرستان کاشان
 عنوان و پدیدآور: علوم و فنون ادبی (۱) پایه دهم دوره دوم متوسطه ۱۱۰۲۰۳
 گنجینه سوالات متن به متن علوم و فنون ادبی پایه دهم-نورده دوم متوسطه
 طراح سوالات و مطالب درسی: محمدرضا انتصام
 طراح جلد و امورات آماده سازی: حمیدرضا طاهحاتی
 نوبت چاپ و سال تحصیلی: چاپ اول سال تحصیلی ۹۶-۱۳۹۵
 بهای فروش: ۳۰۰۰۰ ریال

عکس دانش آموز	ساعت شروع	تاریخ امتحان	تعداد سوال	تعداد صفحه	نام دبیر		نام درس	 وزارت آموزش و پرورش اداره کل آموزش و پرورش استان اصفهان مدیریت آموزش و پرورش شهرستان کاشان دبیرستان آزمون شماره (۱)
			۲۲	۱	آقای		علوم و فنون ادبی (۱)	
	امضاء دبیر		نمره به حروف		نمره به عدد	جمع بارم	مدت پاسخگویی	
درس یکم مبانی علوم و فنون ادبی		پایه و رشته تحصیلی		کد دانش آموزی		نام خانوادگی دانش آموز		نام دانش آموز
		دهم / ادبیات و علوم انسانی						

ردیف	شرح سوالات	بارم
به سوالات زیر پاسخ دهید		
۱	هر چیزی که ذهن ما را به پویایی درآورد، است.	
۲	شش نمونه از انواع متن را بنویسید.	
۳	کتاب ها معمولاً متن های به شمار می آیند. اگر خواننده شوند، به آن ها متن های یا می گوئیم.	
۴	در کتاب درسی مقصود از متن آثار فارسی است.	
۵	ادب در نزد پیشینیان به چه مفهومی است؟	
۶	دانش هایی را که آدمیان، بدان خود را از خطای در سخن مصون می داشته اند را نام ببرید.	
۷	به کسی که با شیوه های گوناگون سخن آشنا باشد، گویند.	
۸	از چه زمانی واژه ی ادبیات در زبان فارسی کاربرد زیادی پیدا می کند؟	
۹	برای کاربرد ادبیات به معنی آداب و هنجار رایج در برخی زمینه ها مثال بزنید.	
۱۰	کدام یک از تعاریف ادبیات است که متون علمی، تاریخی، جغرافیایی، پزشکی و فلسفی گذشته را نیز در بر می گیرد؟	
۱۱	کدام تعریف از ادبیات است که فقط ادبیات مکتوب را در بردارد؟	
۱۲	ادبیات شفاهی مانند؛ ، ، و متداول در میان مردم نیز، میراث گران بهای ادبی به شمار می آیند.	
۱۳	تعریفی کلی و روشن از ادبیات بنویسید.	
۱۴	ماده اصلی ادبیات چیست؟	
۱۵	تفاوت عمده ادبیات و زبان در چیست؟ توضیح دهید.	
۱۶	ادبیات چگونه به زبان نقش هنری می بخشد؟	
۱۷	ویژگی های سخن رسا و بلیغ را نام ببرید.	
۱۸	فصاحت به معنای، درستی، بلاغت به معنای ، و است.	
۱۹	فصاحت در اصطلاح به معنای چیست؟	
۲۰	بلاغت در اصطلاح به معنای چیست؟	
۲۱ به جنبه های معنوی و محتوایی کلام اهمیت می دهد و به جنبه های ظاهری لفظ و سخن می نگرند.	
۲۲	علم بلاغت به چند شاخه تقسیم می شود؟ نام ببرید.	

پاسخنامه آزمون شماره (۱)
درس یکم / مبانی علوم و فنون ادبی

ردیف	شرح سـوالـات	بارم
به سوالات زیر پاسخ دهید		
۱	متن	
۲	فقط نوشته های روی کاغذ و کتاب نیست؛ بویی که حس می کنیم، رویدادی که می بینیم، مزه ای که می چشیم و چیزی که لمس می کنیم، هر کدام، متن بشمار می آیند.	
۳	دیداری / شنیداری / خوانداری	
۴	آثار شعر و نثر فارسی	
۵	شناختن اموری است که آدمی به وسیله آن، خویش را از هر خطایی حفظ کند.	
۶	صرف و نحو، بدیع، معانی و بیان، قافیه، خط و ...	
۷	ادیب	
۸	ش. ۱۲۸۵ عصر مشروطه	
۹	مجموعه نوشته ها، اصطلاحات و رفتارهایی که در یک رشته علمی یا حرف های رواج می یابد؛ مانند ادبیات پزشکی، ادبیات مدیریت، ادبیات اخلاق، ادبیات سینما و ادبیات سیاست.	
۱۰	همه آثار مکتوب و به طور کلی هر نوشته ای که به تاریخ تمدن بشری متعلق باشد، ادبیات شمرده می شود.	
۱۱	ادبیات، نوشته هایی است که باورها، اندیش هها و خیال ها را در عال یتیرین صورت ها بیان می کند.	
۱۲	افسانه ها / حکایات / مثل ها و / ترانه ها	
۱۳	ادبیات، هنر کلامی است؛ کلامی زیبا که خیال انگیز، عاطفی و تأثیرگذار است.	
۱۴	زبان	
۱۵	در هدف آن دو است؛ هدف زبان، ارتباط و پیام رسانی است؛ هدف ادبیات، زیبایی آفرینی.	
۱۶	ادبیات با بهره گیری از شگردهای هنری، همچون تشبیه، استعاره، مجاز، کنایه، درآمیختن حس ها، اغراق و ... به زبان، نقشی هنری می بخشد.	
۱۷	فصاحت - بلاغت	
۱۸	روشنی / کلمه و کلام / رسایی سخن / چیره زبانی / شیواسختی	
۱۹	عبارت است از بیان مقصود با الفاظی روشن و روان که از عیب هایی مانند؛ حروف و کلمات دشوار و سنگین بدآهنگ و ناموزون، پیچیده و مبهم تهی باشد و معنای آن به آسانی فهمیده شود.	
۲۰	سخن گفتن به اقتضای حال شنونده و جایگاه، یا مطابقت سخن با موقعیت و شرایط است؛ یعنی هر سخن جایی و هر نکته مقامی دارد.	
۲۱	بلاغت / فصاحت	
۲۲	سه شاخه - بدیع، بیان، معانی	

عکس دانش آموز	ساعت شروع	تاریخ امتحان	تعداد سوال	تعداد صفحه	نام دبیر		نام درس	 وزارت آموزش و پرورش اداره کل آموزش و پرورش استان اصفهان مدیریت آموزش و پرورش شهرستان کاشان دبیرستان آزمون شماره (۲)
			۲۰	۱	آقای		علوم و فنون ادبی (۱)	
	امضاء دبیر		نمره به حروف		نمره به عدد	جمع بارم	مدت پاسخگویی	
درس دوم بررسی و طبقه بندی آثار		پایه و رشته تحصیلی		کد دانش آموزی		نام خانوادگی دانش آموز		نام دانش آموز
		دهم / ادبیات و علوم انسانی						

ردیف	شرح سوالات	بارم
به سوالات زیر پاسخ دهید		
۱	در بررسی، کالبدشکافی و تحلیل هر اثر آن را از چه دیدگاه هایی می توان مطالعه کرد؟	
۲	آسان ترین و کاربردی ترین شیوه های تحلیل یک متن چیست؟	
۳	قلمرو زبانی به چند سطح تقسیم می شود، نام ببرید.	
۴	در سطح واژگانی از قلمرو زبانی چه چیزهایی بررسی می شود؟	
۵	در سطح دستوری یا نحوی از قلمرو زبانی، یک متن از چه جهاتی بررسی می شود؟	
۶	در قلمرو ادبی شیوه ی نویسنده در به کارگیری عناصر زیبایی آفرین در چند سطح بررسی می شود؟ نام هر سطح را بنویسید.	
۷	ابزار موسیقی آفرین شعر را بنویسید.	
۸	در سطح آوایی یا موسیقایی، متن را از دید چه مباحثی بررسی می کنند؟	
۹	وزن، قافیه و ردیف جزء کدام یک از سطوح قلمرو ادبی محسوب می شود؟	
۱۰	مسائل مطرح در علم بیان را ذکر کنید.	
۱۱	آرایه هایی چون تشبیه، استعاره، مجاز و کنایه جزء کدام یک از سطوح بیانی محسوب می شود؟	
۱۲	در سطح بدیع معنوی به چه مواردی پرداخته می شود؟	
۱۳	مصالح و ابزاری که نویسنده آن را برای اندیشه و فکر خود به کار می گیرد، چیست؟	
۱۴	گام پایانی در بررسی متن چیست؟	
۱۵	برخی جنبه های فکری را که در قلمرو فکری در تحلیل یک متن به آن پرداخته می شود، بنویسید. (ذکر پنج مورد)	
۱۶	پس از بررسی یک متن از نظر جنبه های فکری، نوع اثر برحسب چه نکاتی طبقه بندی می شود؟	
۱۷	آثار ادبی از چه نظر یا یکدیگر متفاوت اند؟	
۱۸	قدیمی ترین طبقه بندی انواع ادبی در صورت گرفته است. آن ها از چهار نوع ادبی ، ، ، سخن گفته اند.	
۱۹	در ایران انواع ادبی بر چه اساسی تقسیم بندی شده است؟ چرا؟	
۲۰	آثار ادبی را از دو دیدگاه کلی هم می توان طبقه بندی کرد. آن ها را بنویسید.	

پاسخنامه آزمون شماره (۲)
درس دوم / بررسی و طبقه بندی آثار

ردیف	شرح سـوالـات	بارم
به سوالات زیر پاسخ دهید		
۱	جامعه شناختی، زبانی، اخلاقی، محیطی، فکری، تاریخی، ادبی، روان شناختی و ...	
۲	بررسی در سه دیدگاه و قلمرو: زبانی، ادبی و فکری	
۳	دو سطح-واژگانی و دستوری	
۴	لغت ها (فارسی یا غیرفارسی) نوع ساختمان، روابط معنایی کلمات، مترادف، تضاد، تناسب و ...	
۵	ترکیبات قواعد دستوری، کاربرد دستورهای تاریخی، کوتاهی و بلندی جمله ها و ...	
۶	سطح آوایی یا موسیقایی، سطح بیانی، سطح بدیع معنوی و ...	
۷	وزن، قافیه، ردیف، واج آرایی، تکرار، سجع، جناس و ...	
۸	وزن، قافیه، ردیف و ...	
۹	سطح آوایی یا موسیقایی	
۱۰	علم بیان نظیر: تشبیه، استعاره، کنایه و مجاز	
۱۱	سطح بیانی	
۱۲	بازخوانی متن از دید تناسب معنایی، تضاد، ابهام، مراعات نظیر و ...	
۱۳	کلمه ها و جمله ها	
۱۴	تعیین رنگ و بوی فکری و حال و هوای مفهومی متن	
۱۵	عینی-ذهنی، شادی-غم گرا، جبرگرا-اختیارگرا، خوش بینی-بد بینی و ...	
۱۶	موضوع و محتوا	
۱۷	از نظر شکل و ساختمان، محتوا و شگردهای هنری	
۱۸	یونان/حماسی/غنائی/نمایشی/تعلیمی	
۱۹	ساختمان و قالب شعر: قصیده، غزل، رباعی، ترکیب بند و ...-چون در ایران شعر، نسبت به نثر رواج بیشتری داشت.	
۲۰	محتوا و موضوع-ساختمان و شکل	

www.sakoye10hom.blog.ir

عکس دانش آموز	ساعت شروع	تاریخ امتحان	تعداد سوال	تعداد صفحه	نام دبیر		نام درس	 وزارت آموزش و پرورش اداره کل آموزش و پرورش استان اصفهان مدیریت آموزش و پرورش شهرستان کاشان دبیرستان آزمون شماره (۳)
			۱۹	۱	آقای		علوم و فنون ادبی (۱)	
	امضاء دبیر		نمره به حروف		نمره به عدد	جمع بارم	مدت پاسخگویی	
درس سوم کالبدشکافی متن (شعر)		پایه و رشته تحصیلی		کد دانش آموزی		نام خانوادگی دانش آموز		نام دانش آموز
		دهم / ادبیات و علوم انسانی						

ردیف	شرح سوالات	بارم
به سوالات زیر پاسخ دهید		
۱	در کتاب علوم و فنون ادبی مقصود از متن چیست؟	
۲	متون یا آثار ادبی را در یک نگاه کلی به دو بخش و تقسیم می کنند.	
۳	به بررسی بیکر و کالبد شعر و شناخت عناصر و سازه های آن چه می گویند؟	
۴	در کالبد شکافی شعر چه گام هایی را باید طی نمود؟	
۵	در کالبد شکافی شعر، نخستین گام موثر در رویارویی با متون است.	
۶	اگر بخواهیم به کشف لحن و آهنگ شعر دست یابیم در خوانش شعر انجام چه کاری توصیه می شود؟	
۷	پس از شناسایی لحن مناسب با حال و هوای محتوای شعر چه چیزی اتفاق می افتد؟	
۸	برای اینکه درک ارتباط طولی و فهم محتوای شعر دچار اختلال نشود، شعر چگونه باید خوانده شود؟	
۹	شعر زیر با چه لحنی باید خوانده شود؟ به دام افتاد روباهی سحرگاه که گر صیاد بیند هم چنینم چو صیاد آمد او را مرده پنداست به روبه بازی اندیشید در راه دهد حالی به گازر پوستینم نمی یارست روبه را کم انگاشت	
۱۰	نکات زبانی ادبیات سوال قبل را بنویسید.	
۱۱	شعر «به دام افتاد روباهی سحرگاه/به روبه بازی اندیشید در راه» سروده ی کیست و برگرفته از چه کتابی است؟	
۱۲	شعر سوال قبل، در چه قالبی سروده شده؟ برخی ویژگی های آن قالب را بنویسید.	
۱۳	کنایات بکار رفته در شعر «به دام افتاد» را بنویسید.	
۱۴	در مصراع «بجست از دام، همچون از کمان تیر» دو آرایه ادبی بیابید.	
۱۵	نتیجه گیری عطار از شعر «به دام افتاد روباهی سحرگاه/به روبه بازی اندیشید در راه» چیست؟	
۱۶	در نگاه عطار در شعر «به دام افتاد ...» گران بهایی دل به چه سبب است؟	
۱۷	کدام گزینه درباره ی شعر «به دام افتاد ...» از عطار نادرست است؟ الف) ظاهری ساده دارد ب) ظاهری محسوس و عینی دارد پ) نتیجه گیری پایانی مفهومی ذهنی است ت) نتیجه گیری پایانی مفهومی عینی است	
۱۸	شعر «به دام افتاد ...» در رده کدام یک از انواع ادبیات قرار می گیرد؟	
۱۹	چرا شعر «به دام افتاد ...» عطار، در رده ادبیات تعلیمی - عرفانی قرار می گیرد؟	

پاسخنامه آزمون شماره (۳)
(شعر) ادريس سوم / کالبدشکافی متن

ردیف	شرح سـوالـات	بارم
به سوالات زیر پاسخ دهید		
۱	آثار مکتوب ادبی	
۲	شعر-نثر	
۳	کالبدشکافی	
۴	خوانش / شناسایی و استخراج نکات زبانی / شناسایی و استخراج نکات ادبی / شناسایی و استخراج نکات فکری / نتیجه گیری و تعیین نوع	
۵	خواندن دقیق متن	
۶	نگاهی کلی به متن از آغاز تا انجام	
۷	خواندن	
۸	لازم است تمام اثر، یک باره و بی گسست، خوانده شود تا درک ارتباط طولی و فهم محتوا دچار اختلال نشود.	
۹	روایی-داستانی	
۱۰	وجود واژگان کهن، کمی واژگان غیرفارسی، سادگی زبان شعر، ساختمان ساده کلمات و ...	
۱۱	الهی نامه-عطار نیشابوری	
۱۲	مثنوی-کنایه های فراوان-تشبیه و مراعات نظیر	
۱۳	ترک غم گرفتن-دم نزدن-جهان بر چشم او شد تیره	
۱۴	بجست از دام، همچون از کمان، تیر(تشبیه و مراعات نظیر دارد) و وجود کنایات	
۱۵	نتیجه گیری عرفانی	
۱۶	با اهمیت بودن آن(نتیجه گیری عرفانی)	
۱۷	گزینه (ت)	
۱۸	ادبیات تعلیمی-عرفانی	
۱۹	با توجه به اینکه، حکمت و معرفتی در شعر نهفته است و شاعر برای بیان آن، از ظرف داستانی بهره گرفته است.	

عکس دانش آموز	ساعت شروع	تاریخ امتحان	تعداد سوال	تعداد صفحه	نام دبیر		نام درس	 وزارت آموزش و پرورش اداره کل آموزش و پرورش استان اصفهان مدیریت آموزش و پرورش شهرستان کاشان دبیرستان آزمون شماره (۴)
			۱۸	۱	آقای		علوم و فنون ادبی (۱)	
	امضاء دبیر		نمره به حروف		نمره به عدد	جمع بارم	مدت پاسخگویی	
درس چهارم کالبدشکافی متن ۲(نثر)		پایه و رشته تحصیلی		کد دانش آموزی		نام خانوادگی دانش آموز		نام دانش آموز
		دهم / ادبیات و علوم انسانی						

ردیف	شرح سوالات	بارم
شرح سوالات زیر پاسخ دهید		
۱	نخستین گام در رویارویی با متن چیست؟	
۲	در کالبد شکافی متن مرحله ی چشم خوانی را توضیح دهید.	
۳	در کالبد شکافی متن برای اینکه نمای کلی اثر، در ذهن شکل بگیرد چه کاری می کنیم؟	
۴	منظور از ساختار متن در کالبد شکافی متن چیست؟	
۵	در کالبد شکافی متن باید با دو ویژگی هر اثر آشنا شویم، آن دو را نام ببرید.	
۶	برای ورود به دنیای متن نثر در کالبد شکافی آن، چند گام را باید برداشت؟ بنویسید.	
۷	پس از، نخستین گام در کالبد شکافی متن نثر است.	
۸	در خوانش یک متن نثر، رعایت چه چیزی ما را به درک عمیق تر متن کمک می کند؟	
۹	برای استخراج نکات مهم و جالب یک متن بهتر است چه کاری انجام گیرد؟	
۱۰	کاربرد کهن کلمات «شتر، شاخه، نگاه کرد، نمی توان فهمید» را بنویسید.	
۱۱	۲۸- کتاب درسی) معنی امروزی کلمات «بگسست، شهید، قاتل، نه اندیشید، زنبورخانه» را بنویسید. ۲۹ با توجه به متن کلیله و دمنه (صفحه	
۱۲	کدام یک از موارد زیر از نکات برجسته ی قلمرو زبانی نیست؟ الف) تضاد میان دوواژه ب) کاربرد «را» به معنی «برای» پ) کاربردهای کهن که امروزه به گونه ای دیگر به کار گرفته می شوند ت) کاربرد نشانه ی «ان» برای جمع بستن کلمه ی موش	
۱۳	در شناسایی و استخراج نکات ادبی به چه مواردی باید پرداخت؟ (ذکر سه مورد)	
۱۴	از کلیله و دمنه چه نگرشی در آن برجسته است؟ ۲۸ در حکایت (صفحه کتاب درسی)	
۱۵	از کلیله و دمنه چیست؟ ۲۸ مقصود نویسنده در حکایت (صفحه کتاب درسی)	
۱۶	از کلیله و دمنه چه نکاتی قابل یادآوری است؟ ۲۸ در شناسایی و استخراج نکات فکری حکایت (صفحه کتاب درسی)	
۱۷	نگرش مثبت و منفی بکاررفته در آن را توضیح دهید. ۲۸ با توجه به شناسایی و استخراج نکات فکری حکایت (صفحه کتاب درسی)	
۱۸	نویسنده چه فکری را به خواننده انتقال می دهد؟ ۲۸ در نتیجه گیری از حکایت (صفحه کتاب درسی)	

پاسخنامه آزمون شماره (۴)
 (نثر) درس چهارم / کالبدشکافی متن

ردیف	شرح سـوالـات	بارم
به سوالات زیر پاسخ دهید		
۱	ایجاد فرصت برای تفکر و تأمل در سرپای متن	
۲	یعنی هر متنی که به ما داده شد، نباید بی درنگ آن را در دست بگیریم و بخوانیم و درباره اش نظر بدهیم؛ بلکه ابتدا با آرامش، متن مورد نظر را در یک نگاه اجمالی بررسی می کنیم.	
۳	گذر دادن چشم با سرعت از میان سطرها و صفحات	
۴	بتوانیم بفهمیم که متن درباره چیست، موضوع آن چیست و چه ساختاری دارد؛ یعنی چند صفحه است، چند بخش یا فصل یا قسمت است.	
۵	آشنایی با برونه اثر یا ساختمان بیرونی آن است؛ یعنی تلاش برای دستیابی به آگاه یهای برون متنی است.	
۶	پنج گام - خوانش / شناسایی و استخراج نکات زبانی / شناسایی و استخراج نکات ادبی / شناسایی و استخراج نکات فکری / نتیجه گیری و تعیین نوع	
۷	پیش خوانی / خوانش متن	
۸	رعایت نشانه های نگارشی درون متنی	
۹	بهتر است از آغاز، کاغذ و قلمتان را آماده کنید تا به موقع، واژه ها یا جمله های ویژه را نشانه گذاری و یادداشت نمایید.	
۱۰	کاربردهای کهنی که امروزه، به گون های دیگر به کار گرفته می شوند: اشتر، شاخ، بنگریست، نتوان دانست.	
۱۱	جمع کلمه «موش» با نشانه «ان» - به کارگیری کلمه «بگسست» در معنی «بریده شد، شکست» - به کارگیری «شاهد» در معنی «عسل» کاربرد کلمه «قاتل» در معنی کشنده برای غیرانسان - جدانویسی نشانه منفی ساز فعل «ن»: «نه اندیشید» که امروزه می نویسیم «نیندیشید» ترکیب «زنبور خانه» به معنی «لانه زنبور»	
۱۲	الف	
۱۳	شبکه معنایی میان کلمات - تضاد میان دو واژه - بهره گیری از تمثیل و ... (پاسخ اختیاری متناسب با توضیحات)	
۱۴	نگرش حکمی و تعلیمی	
۱۵	بهره گیری از گذر عمر برای سعادت آن جهان	
۱۶	شریف بودن انسان در میان مخلوقات - گران بها بودن لحظات عمر - هوشیاری و پرهیز از خوشی های زودگذر	
۱۷	می بینیم که این حکایت از یک سو، به جایگاه و ارزش انسان، نگاهی مثبت و خوش بینانه دارد و از سوی دیگر نسبت به خوشی های مادی و لذت های زودگذر، نگرش منفی دارد.	
۱۸	نسبت به جایگاه انسان، نگاه خوش بینانه و والایی داشته باشد؛ قدر لحظه لحظه عمر خویش را بداند؛ هوشیاری خود را حفظ کند و آن قدر سرگرم خوش یهای دنیایی نشود که گرفتار غفلت گردد؛ سعادت و نیک بختی راستین، کسب خشنودی خدای بزرگ است.	

عکس دانش آموز	ساعت شروع	تاریخ امتحان	تعداد سوال	تعداد صفحه	نام دبیر		نام درس	 وزارت آموزش و پرورش اداره کل آموزش و پرورش استان اصفهان مدیریت آموزش و پرورش شهرستان کاشان دبیرستان آزمون شماره (۵)
			۱۴	۱	آقای		علوم و فنون ادبی (۱)	
	امضاء دبیر		نمره به حروف		نمره به عدد	جمع بارم	مدت پاسخگویی	
درس پنجم زبان و ادبیات پیش از اسلام		پایه و رشته تحصیلی		کد دانش آموزی		نام خانوادگی دانش آموز		نام دانش آموز
		دهم / ادبیات و علوم انسانی						

بارم	شرح سوالات	ردیف
به سوالات زیر پاسخ دهید		
	گروه زبان های ایرانی به چه مجموعه ای گفته می شود؟	۱
	فارسی میانه در چه سالی در ایران باستان رواج داشته است؟ تقسیم بندی آن را بنویسید.	۲
جاهای خالی را پر کنید		
	شاخه ی شمالی از گروه غربی زبان میانه را یا و شاخه ی جنوبی از گروه غربی را یا می نامند.	۳
	زبان دری بعد از تشکیل دولت طاهریان چه روندی یافت؟	۴
هریک از زبان های مربوط به موارد زیر را مقابل آن بنویسید		
	زبان درباری ساسانیان:	۵
ریشه و مادرزبان امروز ایران:	زبان مربوط به شمال و شمال شرقی ایران:	
زبان دوره ی هخامنشیان:	شاخه شمالی از گروه غربی فارسی میانه:	
زبان دوره ی اشکانیان:	زبان مربوط به مشرق و شمال شرقی ایران:	
	شاخه ی جنوبی از گروه غربی فارسی میانه:	
	آثار پیش از اسلام چگونه به دست ما رسیده است؟ مثالی را ذکر کنید.	۶
	فارسی باستان به چه خطی نوشته شده و چه آثاری از این زبان برجای مانده است؟	۷
	آثاری که به زبان پهلوی تألیف شده، بیشتر آثار است.	۸
	آیا از زبان پهلوی آثار ادبی منظوم و مثنوی برجای مانده است؟	۹
	«کلیله و دمنه» و «هزارویک شب» از آثار ادبی باقیمانده ی چه زبانی است؟	۱۰
	نام دو اندرزنامه را که هر دو اصل پارتی دارند را بنویسید.	۱۱
	زبان فارسی چگونه الفبای عربی را پذیرفت؟	۱۲
	چرا فارسی میانه یا پهلوی به این نام ها خوانده شده است؟	۱۳
	تاریخ های ذکر شده مربوط به کدام زبان هاست؟	۱۴
	ق.م: ۳۰۰ تا ۵۵۹	
	م: ۷۰۰ ق.م تا حدود ۳۰۰	
	م تا کنون: ۷۰۰	

پاسخنامه آزمون شماره (۵)
درس پنجم/زبان و ادبیات پیش از اسلام

ردیف	شرح سـوالـات	بارم
به سوالات زیر پاسخ دهید		
۱	زبان هایی که در ایران و مناطق همجوار آن، از قدیم ترین روزگاران متداول بوده است. ویژگی های مشترکی دارند که به آن ها مجموعه زبان ها «گروه زبان های ایرانی» می گویند.	
۲	م. به دو گروه زبان های میانه غربی و میانه شرقی تقسیم می شوند که هر یک از این دو گروه خود شاخه شمالی و ۷۰۰ ق. م تا ۳۰۰ حدود جنوبی دارند.	
جاهای خالی را پر کنید		
۳	پهلوانیک/ پارتی / پارسی میانه / پهلوی	
۴	پس از برافتادن ساسانیان، طاهریان نخستین دولت اسلامی ایران بودند، ادبیات فارسی دری هم به مفهوم واقعی خود تقریباً هم زمان با این دولت پدید آمد.	
هر یک از زبان های مربوط به موارد زیر را مقابل آن بنویسید		
۵	پارسی میانه یا پهلوی	فارسی دری
	فارسی میانه	پهلوانیک یا پارتی
	زبان پارتی	زبان پارتی
۶	سینه به سینه حفظ شده، مثلاً کتاب اوستا را موبدان برای اجرای مراسم دینی از حفظ می خواندند تا اینکه در دوره ی ساسانی آن را به نگارش درآوردند.	فارسی نو
۷	خط میخی، فرمان ها و نامه های شاهان	فارسی باستان
۸	دینی زردشتی	پارسی میانه
۹	خیر، ولی ترجمه ی آنها بصورت عربی فارسی برجای مانده است.	
۱۰	زبان پهلوی/عربی و فارسی	
۱۱	درخت آسوریک و یادگار زریران	
۱۲	باکنار گذاشتن برخی از صدهای زبان عربی	
۱۳	از آنجا که این زبان، اساساً به ناحیه ی پارس تعلق داشته است.	
۱۴	فارسی باستان	فارسی میانه
		فارسی نو

عکس دانش آموز	ساعت شروع	تاریخ امتحان	تعداد سوال	تعداد صفحه	نام دبیر		نام درس	 وزارت آموزش و پرورش اداره کل آموزش و پرورش استان اصفهان مدیریت آموزش و پرورش شهرستان کاشان دبیرستان آزمون شماره (۶)
			۲۱	۱	آقای		علوم و فنون ادبی (۱)	
	امضاء دبیر		نمره به حروف		نمره به عدد	جمع بارم	مدت پاسخگویی	
درس ششم شکل گیری و گسترش زبان و ادبیات فارسی		پایه و رشته تحصیلی		کد دانش آموزی		نام خانوادگی دانش آموز		نام دانش آموز
		دهم / ادبیات و علوم انسانی						

ردیف	شرح سـوالات	بارم
به سوالات زیر پاسخ دهید		
۱	مراحل خط فارسی در قالب چه خطوطی سپری شده است؟	
۲	عمده ترین مرکز فرهنگی زبان سامانیان کدام شهر بود؟	
۳	چرا غزنویان مجبور شدند زبان فارسی را رواج دهند؟ چند شاعر این دوره را نام ببرید.	
۴	کدام دوره، دوره ی طلایی زبان فارسی محسوب می شود؟	
۵	ویژگی های شعری در دوره ی قرن چهارم و نیمه اول قرن پنجم را بنویسید.	
۶	چرا عنوان «پدرشعر فارسی» به رودکی داده شد؟	
۷	ابوعلی بلعمی به دستور «منصور بن نوح سامانی» کدام کتاب را به فارسی برگرداند؟ این کتاب از چه کسی است؟ چرا این کتاب به تاریخ بلعمی شهرت یافت؟	
۸	عصر اندیشه ی استقلال ملی ایران کدام دوره بود؟ درباره ی شاعران آن به اختصار توضیح دهید.	
۹	کدام دولت ها در قرن سوم بر سر کار آمدند؟	
۱۰	چه کسی برای ایجاد حکومت و دولت مستقل ایرانی و برانداختن حکومت بغداد دست به کار شد تا عظمت ایران را به آن بازگرداند؟	
۱۱	چرا یعقوب لیث صفاری زبان فارسی را زبان رسمی قلمرو خود اعلام کرد؟	
۱۲	چه دوره ای مهم ترین دوره ی تمدن اسلامی ایران بوده است؟	
۱۳	رواج رسم ها و سنت های فرهنگی کهن ایران مربوط به کدام دوره است؟	
۱۴	هجری در شهر تشکیل شد. ۳۵۱ سلسله ی در سال	
۱۵	در قرن چهارم چه چیزی زبان فارسی را با ادبیات غنی آن به اوج رساند؟	
۱۶، در همه ی علوم روزگار خود تبحر داشت و صاحب و بوده، به زبان و شعر می سرود.	
۱۷	رایج ترین انواع شعر فارسی در قرن چهارم و اوایل قرن پنجم چه بود؟	
۱۸	در قرن چهارم و اوایل قرن پنجم برخی شاعران که شعر مدحی، غنایی و حکمی و اندرزی سروده اند، نام ببرید.	
۱۹	ویژگی های نثر عهد سامانی را بنویسید.	
۲۰	قمری، به دست عده ای از دانشوران خراسان نوشته شد، نام کتاب و موضوع اش را بیان کنید. ۳۴۶ این کتاب در سال	
۲۱	تاریخ الرُّسُل والملوک نوشته ی کیست و به چه زبانی است؟	

پاسخنامه آزمون شماره (۶)
درس ششم/شکل گیری و گسترش زبان و ادبیات فارسی

ردیف	شرح سـوالـات	بارم
به سوالات زیر پاسخ دهید		
۱	در قالب خط های الفبایی میخی، اوستایی و پهلوی	
۲	بخارا	
۳	با شکست سامانیان از ترکان آل افراسیاب درخشش آن ها در زمینه ادب کمتر شد و خراسان به دست سبکتگین و پسرش محمود افتاد و سلسله ی غزنوی تشکیل شد و برای ماندگاری حکومت نوپای خود مجبور بودند زبان فارسی را رواج دهند. / عنصری، فرخی، منوچهری	
۴	قرن چهارم هجری	
۵	به واقعیت بیرونی نظر داشتند - تشبیهات گوناگون - به کارگیری انواع توصیف - سادگی فکر	
۶	زیرا شعر پارسی به دست او بنیاد نهاده شد	
۷	تاریخ بلعمی / محمد بن جریر طبری / اطلاعات دیگری درباره تاریخ ایران به آن اضافه کرد و آن را بصورت تألیفی مستقل درآورد که به تاریخ بلعمی شهرت یافته است.	
۸	سامانیان / رودکی، فردوسی، عنصری و بسیاری از شاعران فارسی گوی اهمیت داشته اند و امرای سامانی با تأکید بر ضرورت تألیف به زبان فارسی دری و گردآوری تاریخ و روایات گذشته ایرانی، در برابر خلافت بغداد به هویتی مستقل دست پیدا می کنند.	
۹	طاهری - صفاری	
۱۰	یعقوب لیث صفاری	
۱۱	زیرا وی نه به زبان عربی آشنایی داشت و نه اجازه داد تا این زبان در دستگاه حکومت او بکار رود، به همین دلیل زبان فارسی دری را که می فهمید و سخن می گفت را زبان رسمی قلمرو خود اعلام کرد.	
۱۲	قرن چهارم و نیمه قرن پنجم	
۱۳	آغاز دوره ی سامانی	
۱۴	غزنوی / غزنه	
۱۵	حماسه های ملی	
۱۶	ابوعلی سینا / تحقیق / تألیف / فارسی / عربی	
۱۷	حماسی - مدحی - غنایی	
۱۸	رودکی - شهید بلخی - ناصر خسرو	
۱۹	ساده و روان - موضوعات حماسی - موضوعات ملی و تاریخی - آوردن اصطلاحات علمی و اشعار رایج نبود	
۲۰	شاهنامه ابومنصوری - تاریخ گذشته ی ایران	
۲۱	محمد بن جریر طبری - عربی	

عکس دانش آموز	ساعت شروع	تاریخ امتحان	تعداد سوال	تعداد صفحه	نام دبیر		نام درس	 وزارت آموزش و پرورش اداره کل آموزش و پرورش استان اصفهان مدیریت آموزش و پرورش شهرستان کاشان دبیرستان آزمون شماره (۷)
			۱۲	۱	آقای		علوم و فنون ادبی (۱)	
	امضاء دبیر		نمره به حروف		نمره به عدد	جمع بارم	مدت پاسخگویی	
درس هفتم سبک و سبک شناسی دوره اول		پایه و رشته تحصیلی		کد دانش آموزی		نام خانوادگی دانش آموز		نام دانش آموز
		دهم / ادبیات و علوم انسانی						

بارم	شرح سوالات	ردیف
موارد زیر را تعریف کنید		
۱	سبک شعر: سبک شخصی:	
۲	شش سبک و دوره که ملک الشعراء بهار برای شعر فارسی تنظیم کرده، به ترتیب نام ببرید.	
در خصوص شبکه و طبقه بندی نثر از نظر ارسطو موارد زیر را به هم متصل کنید		
۳	الف) براساس هدف / براساس محیط جغرافیایی / به تناسب مخاطب / براساس موضوع و نوع / براساس نام شاعر و یا نویسنده براساس قلمرو دانشی / براساس زمان و دوره نثر ب) سبک علمی - فلسفی / سبک دوره ی غزنوی - دوره ی مشروطه / سبک آذربایجانی - سبک خراسانی / سبک تعلیمی سبک عرفانی - سبک حماسی / سبک عامیانه - سبک عالمانه / سبک فردوسی - سبک بیهقی	
۴	دو ویژگی از ویژگی های سبک خراسانی در قلمرو زبانی و ادبی و فکری را بنویسید.	
۵	با استفاده از ویژگی های ادبی، این چند بیت از رودکی را بررسی کنید. آن سخن چمن که از دم اوی گفتی دم گرگ یا پلنگ است اکنون ز بهار مانوی طبع آن نقش و نگار همچو رنگ است برگشتی عمر تکیه کم کن کاین نیل نشیمن نهنگ است	
۶	چرا به دوره ی سلجوقی «سبک بینابین» گفته شده است؟	
۷	خاستگاه سبک خراسانی کجا بوده است و چرا سبک خراسانی را «سبک سامانی» هم گفته اند؟	
۸	با توجه به ابیات زیر، ویژگی های زبانی را بررسی کنید. هم آن که یکایک ز درگاه شاه برآمد خروشیدن دادخواه به جمشید بر تیره گون گشت روز همی کاست زو فر گیتی فروز	
۹	محتوای نثرهای دوره ی سامانی بیشتر است و گاهی نثرهای، و هم دیده می شود.	
۱۰	نمونه های موفق نثر دوره ی سامانی را بنویسید.	
هریک از ویژگی های نثر را با توجه به دوره ی خود در جدول قرار دهید.		
	دوره غزنوی و سلجوقی	دوره سامانی
۱۱	حذف افعال به قرینه / کوتاهی جملات / اطناب افزایش کاربرد لغات عربی / تکرار فعل یا اسم	
۱۲	نمونه های موفق نثر دوره ی غزنوی و سلجوقی را بنویسید.	

پاسخنامه آزمون شماره (۷)
درس هفتم / سبک و سبک شناسی دوره اول

ردیف	شرح سـوالـات	بارم
موارد زیر را تعریف کنید		
۱	شیوه خاص یک اثر ادبی / به مجموعه ویژگی هایی که شاعر در نحوه ی بیان اندیشه بکار می گیرد / شیوه بیان هر نویسنده یا شاعر	
۲	سبک خراسانی یا ترکستانی - سبک عراقی - سبک هندی - دوره بازگشت - دوره مشروطه - دوره معاصر	
در خصوص شبکه و طبقه بندی نثر از نظر ارسطو موارد زیر را به هم متصل کنید		
۳	براساس هدف: سبک عرفانی - سبک حماسی / براساس محیط جغرافیایی: سبک آذربایجانی / به تناسب مخاطب: سبک عامیانه - سبک عالمانه / براساس موضوع و نوع: سبک خراسانی / براساس نام شاعر یا نویسنده: سبک بیهقی /	
۴	استفاده از آرایه ها طبیعی در حداعتدال / ۲. قالب عمده شعر این دوره قصیده است ادبی: کمی لغات عربی و لغات بیگانگان / ۲. سادگی زبان شعرا زبانی: روح حماسه بر ادبیات در این دوره حاکم است. ۲. روح شاد و نشاط و خوش باشی در شعر افکری:	
۵	قالب شعر: قطعه / صحن چمن تشبیه به دم گرگ یا پلنگ / تکرار (از دم) / مراعات نظیر (گرگ، پلنگ) (نقش، نگار) / بر کشتی عمر تشبیه و...	
۶	زیرا ویژگی های سبک عراقی در آن دیده شده است	
۷	ابتدا در سیستان و سپس در خراسان بزرگ / زیرا اوج آن در زمان سامانیان بوده	
۸	تفاوت تلفظ برخی از کلمات در مقایسه با زبان امروز / آوردن دو حرف اضافه برای یک متمم / کمی لغات عربی / استفاده از همی به جای می	
۹	علمی / حماسی / تاریخی / دینی	
۱۰	تاریخ بلعمی - شاهنامه ابومنصوری - ترجمه تفسیر طبری / التفهیم	
هر یک از ویژگی های نثر را با توجه به دوره ی خود در جدول قرار دهید.		
۱۱	دوره سامانی	دوره غزنوی و سلجوقی
	کوتاهی جملات تکرار فعل یا اسم	اطناب افزایش کاربرد لغات عربی حذف افعال به قرینه
۱۲	تاریخ بیهقی - قابوس نامه - سفرنامه ناصر خسرو - سیاست نامه خواجه نظام الملک - کیمیای سعادت	

www.sakoye10hom.blog.ir

عکس دانش آموز	ساعت شروع	تاریخ امتحان	تعداد سوال	تعداد صفحه	نام دبیر	نام درس	 وزارت آموزش و پرورش اداره کل آموزش و پرورش استان اصفهان مدیریت آموزش و پرورش شهرستان کاشان دبیرستان آزمون شماره (۸)
			۱۸	۱	آقای	علوم و فنون ادبی (۱)	
	امضاء دبیر		نمره به حروف	نمره به عدد	جمع بارم	مدت پاسخگویی	
درس هشتم زبان و ادبیات فارسی درسه های پنجم و ششم		پایه و رشته تحصیلی		کد دانش آموزی	نام خانوادگی دانش آموز	نام دانش آموز	
		دهم / ادبیات و علوم انسانی					

ردیف	شرح سوالات	بارم
شرح سوالات زیر پاسخ دهید		
۱	تحول اساسی شعر این دوره (قرن پنجم و ششم) در چه زمینه هایی صورت گرفت؟ (ذکر دو مورد)	
۲	دلایل گسترش نویسندگان به فارسی نویسی را در قرن پنجم و ششم بنویسید.	
۳	انواع نثرها در دوره ی پنجم و ششم را بنویسید.	
۴	شروع و کمال نثر چه زمانی است؟ نمونه ای عالی از نثرمصنوع را در این دوره نام ببرید.	
با توجه به دوره ی سده پنجم و ششم و تحولات این دوره به سوالات زیر پاسخ دهید.		
۵	الف) شیوه ی شاعری این دوره با پیش از آن متمایز شد و مقدمه ظهور سبک در شعر فارسی شد. ب) از جمله مشهورترین شاعران و نویسندگان اصفهانی در این دوره بود. پ) موضوع قابل توجه در شعر نیمه ی دوم قرن ششم علاقه مندی شاعران به سرودن لطیف و زیباست. ت) شاعرانی چون و در غزل این دوره تحولی ایجاد کردند. ث) شعر این دوره از نظر و تنوع یافت و شاخه هایی چون و و طنز و وعظ و، داستان سرایی و و به کار گرفته شد.	
۶	عوامل مهم پیشرفت و گسترش زبان و ادبیات فارسی را در این دوره بنویسید (قرن پنجم و ششم)	
۷	گسترش زبان و ادب فارسی از قرن سوم تا میانه ی قرن پنجم در چه محدوده ای بوده است؟	
۸	زبان فارسی در پی لشکرکشی های متعدد به هندوستان راه یافت. این زبان در میان هندوان نه تنها زبان و بلکه زبانی قلمداد گردید.	
۹	شاعران بزرگی چون و از آذربایجان، سبک شعر فارسی را از آنچه در دیگر نواحی ایران رایج بود متمایز ساختند.	
۱۰	حوزه ی ادبی عراق عجم کجا بود؟	
۱۱	دو شاعر مدیحه سرای قرن پنجم و ششم که برای آنها دو دوره ی متمایز در سرودن شعر ذکر شده چه کسانی هستند؟	
۱۲	به پیروی از چه کسی بسیاری از شاعران به تصوف و عرفان روی آوردند؟	
۱۳	نام دو شاعر بزرگی را که از سنایی تأثیر پذیرفتند بنویسید.	
۱۴	مضامین برجسته ی شعر قرن پنجم و ششم را بنویسید.	
۱۵	مهم ترین دوره های کمال و گسترش نثر فارسی چه دوره ای است؟	
۱۶	چه کسی شیوه ی نثر موزون را به کمال رساند؟	
۱۷	کتاب تفسیر «کشف الاسرار و وعدة الابرار» نوشته ی کیست؟ نثر آن چگونه است؟	
۱۸	ویژگی های نثر مصنوع را بنویسید. نخستین نمونه آن چه کتابی است؟	

پاسخنامه آزمون شماره (۸)
درس هشتم / زبان و ادبیات فارسی در سده های پنجم و ششم

ردیف	شرح سـوالـات	بارم
به سوالات زیر پاسخ دهید		
۱	در زمینه زبان شعر: شعر این دوره باواژگان عربی لغات نواحی مرکزی و غربی ایران و واژه های غیررایج عصر غزنوی و سلجوقی آمیخته است. - در زمینه قالب شعری: توجه به غزل در این دوره بیشتر بوده است	
۲	گسترش عرفان و تصوف - شکل گیری دولت سلجوقی و بهره گیری از دبیران و نویسندگان تربیت یافته در خراسان و عراق - چنان که کمتر نامه ها و منشور و فرمانی به زبان عربی نگاشته می شد	
۳	نثر موزون - نثر مصنوع	
۴	از اوایل قرن ششم در ادب پارسی شروع شد و در اواخر قرن هفتم به کمال رسید/ کتاب گلستان سعدی	
با توجه به دوره ی سده پنجم و ششم و تحولات این دوره به سوالات زیر پاسخ دهید.		
۵	الف) سبک عراقی ب) جمال الدین عبدالرزاق اصفهانی پ) غزل ت) سنایی / انوری ث) سبک گویندگی / موضوع / مدح / هجو / حکمت / تعزل / حماسه	
۶	گرایش شاهان در جلب عالمان و ادیبان به دربار - لشکرکشی ها و فتوحات غزنویان - توسعه مدارس و مراکز عظیم	
۷	در شرق و شمال شرق، یعنی ماوراء النهر، خراسان و سیستان	
۸	محمود غزنوی / سیاسی / نظامی / مقدس	
۹	خاقانی / نظامی	
۱۰	فارس و نواحی مرکزی ایران	
۱۱	ناصر خسرو - سنایی	
۱۲	دبیران و نویسندگان تربیت یافته در خراسان و عراق	
۱۳	مولوی - عطار	
۱۴	بدبینی شاعران نسبت به دنیا و بریدن از آن - شکایت از روزگار - بیان از اوضاع زمانه خویش - طرح نابسامانی های اجتماعی	
۱۵	قرن چهارم و اوایل قرن پنجم	
۱۶	خواجه عبدالله انصاری	
۱۷	ابوالفضل میبدی / نثر موزون	
۱۸	آرایه های ادبی فراوان - امثال و اشعار گوناگون از عربی و پارسی - اصطلاحات علمی / کلیله و دمنه	

عکس دانش آموز	ساعت شروع	تاریخ امتحان	تعداد سوال	تعداد صفحه	نام دبیر		نام درس	 وزارت آموزش و پرورش اداره کل آموزش و پرورش استان اصفهان مدیریت آموزش و پرورش شهرستان کاشان دبیرستان آزمون شماره (۹)
			۹	۱	آقای		علوم و فنون ادبی (۱)	
	امضاء دبیر		نمره به حروف		نمره به عدد	جمع بارم	مدت پاسخگویی	
درس نهم سبک و سبک شناسی دوره دوم		پایه و رشته تحصیلی		کد دانش آموزی		نام خانوادگی دانش آموز		نام دانش آموز
		دهم / ادبیات و علوم انسانی						

ردیف	شرح سوالات	بارم
به سوالات زیر پاسخ دهید		
۱	محدوده ی سبک عراقی در ایران چه منطقی بود؟	
۲	ویژگی های زبانی شعر سبک عراقی را بنویسید. (چهارمورد)	
۳	ویژگی های ادبی شعر سبک عراقی را بنویسید. (چهارمورد)	
۴	ویژگی های فکری شعر سبک عراقی را بنویسید. (چهارمورد)	
مشخص کنید هر یک از ویژگی های قسمت الف مرتبط با کدام قلمرو ادبی سبک عراقی در قسمت ب می باشد		
۵	الف) رواج حس دینی، آوردن ردیف های فعلی و اسمی دشوار در شعر، رواج داستان سرایی، رواج هجو و غزل در شعر، دشواری متون ب) ویژگی زبانی ویژگی ادبی ویژگی فکری الف) از میان رفتن لغات مهجور فارسی، فراوانی لغات عربی، رواج بیشتر غزل و مثنوی، توجه بیشتر به آرایه ها، رواج مفاخره و شکایت ب) ویژگی زبانی ویژگی ادبی ویژگی فکری	
۶	نام دو اثر از آثار نثر دوره ی دوم (سبک عراقی) بنویسید که نشان دهنده ی رشد و تعالی نثر فارسی در این دوره هستند.	
۷	ویژگی های عمده نثر فارسی سبک عراقی را بنویسید. (چهارمورد)	
هر یک از موارد مرتبط با نثر خود را در جدول قرار دهید		
۸	حذف افعال به قرینه استفاده از ترکیبات دشوار سادگی زبان شعر کهنه بودن بخشی از لغات ساده بودن قافیه و ردیف کاربرد فراوان آیات و احادیث رواج نثر داستانی و عرفانی حاکم بودن روح حماسه بر ادبیات معشوق عمدتاً زمینی است استفاده از آرایه ها در نثر کاربرد اصطلاحات علمی و فنی آوردن مترادف های فراوان	نثر فارسی دوره اول
		نثر فارسی دوره دوم
۹	آثار مربوط به سبک خراسانی و سبک عراقی را مشخص کنید. چهارمقاله ی نظامی عروضی: مقامات حمیدی: تاریخ بلعمی: کیمیای سعادت:	

پاسخنامه آزمون شماره (۹)
درس نهم/ سبک و سبک شناسی دوره دوم

ردیف	شرح سئوالات	بارم
به سوالات زیر پاسخ دهید		
۱	در فارس و نواحی مرکزی ایران [عراق عجم]	
۲	فراوانی لغات و ترکیبات عربی - فراوانی ترکیبات نو - ورود لغات زبان ترکی و مغولی به زبان فارسی - از میان رفتن لغات مهجور فارسی نسبت به سبک خراسانی	
۳	رواج داستان سرایی و منظومه های داستانی - توجه بیشتر به آرایه های ادبی - به کارگیری ردیف های فعلی و اسمی دشوار در شعر - خوش آهنگ تر شدن اوزان شعری نسبت به سبک دوره اول	
۴	گسترش عرفان و تصوف - رواج هجو و غزل در شعر - رواج حس دینی - فاصله گرفتن غزل از عشق زمینی	
مشخص کنید هر یک از ویژگی های قسمت الف مرتبط با کدام قلمرو ادبی سبک عراقی در قسمت ب می باشد		
۵	الف) رواج حس دینی، آوردن ردیف های فعلی و اسمی دشوار در شعر، رواج داستان سرایی، رواج هجو و غزل در شعر، دشواری متون ب) ویژگی ادبی الف) از میان رفتن لغات مهجور فارسی، فراوانی لغات عربی، رواج بیشتر غزل و مثنوی، توجه بیشتر به آرایه ها، رواج مفاخره و شکایت ب) ویژگی فکری	
۶	گلستان سعدی - کلیله و دمنه	
۷	حذف افعال به قرینه - استفاده از ترکیبات دشوار - رواج نثر داستانی، تمثیلی و عرفانی - استفاده از آرایه های ادبی در نثر	
هر یک از موارد مرتبط با نثر خود را در جدول قرار دهید		
۸	نثر فارسی دوره اول	نثر فارسی دوره دوم
	سادگی زبان شعر کهنه بودن بخشی از لغات کاربرد فراوان آیات و احادیث معشوق عمدتاً زمینی است کاربرد اصطلاحات علمی و فنی	حذف افعال به قرینه استفاده از ترکیبات دشوار ساده بودن قافیه و ردیف رواج نثر داستانی و عرفانی حاکم بودن روح حماسه بر ادبیات استفاده از آرایه ها در نثر آوردن مترادف های فراوان
۹	آثار مربوط به سبک خراسانی و سبک عراقی را مشخص کنید. چهارمقاله ی نظامی عروضی: (سبک عراقی) مقامات حمیدی: (سبک عراقی) تاریخ بلعمی: (سبک خراسانی) کیمیای سعادت: (سبک خراسانی)	

عکس دانش آموز	ساعت شروع	تاریخ امتحان	تعداد سوال	تعداد صفحه	نام دبیر		نام درس	 وزارت آموزش و پرورش اداره کل آموزش و پرورش استان اصفهان مدیریت آموزش و پرورش شهرستان کاشان دبیرستان آزمون شماره (۱۰)
			۲۱	۱	آقای		علوم و فنون ادبی (۱)	
	امضاء دبیر		نمره به حروف		نمره به عدد	جمع بارم	مدت پاسخگویی	
درس دهم سازه ها و عوامل تأثیرگذار شعر فارسی		پایه و رشته تحصیلی		کد دانش آموزی		نام خانوادگی دانش آموز		نام دانش آموز
		دهم / ادبیات و علوم انسانی						

ردیف	شرح سوالات	بارم
به سوالات زیر پاسخ دهید		
۱	شعر و موسیقی هر دو برای به کار می روند.	
۲	عواملی که آدمی را به جست و جوی موسیقی می کشاند، چیست؟	
۳	برخی نمودهای عاطفه را که شاعر می گوشت آن ها را به دیگران انتقال دهد، بنویسید.	
۴	اساسی ترین عامل پیدایش شعر چیست؟	
۵	شاعر برای انتقال عاطفه ی خود به دیگران از چه چیزی کمک می گیرد؟	
۶	چه چیزهایی به انتقال بهتر احساس و عاطفه کمک می کند؟	
۷	در شعر «خروش آمد و ناله ی کَر نای / دم نای روین و هندی ذرای - زمین آمد از سَم اسپان به جوش / به ابر اندر آمد فغان و خروش...» وجود چه عواملی بار حماسی فضای شعر را غنی تر ساخته است؟	
۸	آیا وزن و آهنگ باید با محتوا هماهنگ باشد؟	
۹	منظور از عاطفه در شعر چیست؟	
۱۰	علت اینکه آدمی شعر را بیش از نثر می خواند چیست؟	
۱۱	کدام گزینه در مورد وزن نادرست است؟ الف) بدون وزن کمتر می توان عواطف را برانگیخت ب) وزن در شعر جنبه ی تزینی دارد پ) وزن جزء طبیعت شعر است ت) پس از عاطفه وزن از مهم ترین ارکان شعر است	
۱۲	در کتاب های مقدس برای تأثیرگذاری بیشتر بر مخاطبین خود از چه عواملی بهره گرفته اند؟	
۱۳	در شعر پس از عاطفه مهم ترین و موثرترین عامل است.	
۱۴	در شعر زیر، سعدی با استفاده از چه عواملی سخن خویش را به خواننده بهتر منتقل کرده است؟ ما همه چشمیم و تو نور ای صنم چشم بد از روی تو دور ای صنم روی میوشان که بهشتی بود هر که ببیند چو تو حور ای صنم	
۱۵	وزن چیست؟	
۱۶	آیا وزن غیر حسی است و بیرون از ذهن کسی که آن را در می یابد وجود دارد؟	
۱۷	وسیله ی ادراک وزن ماست.	
۱۸	برای ادراک وزن متالی عینی بنویسید.	
۱۹	مولوی در شعر خود با استفاده از چه عواملی بر قدرت اثرگذاری سروده اش افزوده است؟ مُرده بُدم زنده شدم، گریه بُدم خنده شدم دولت عشق آمد و من، دولت پاینده شدم...	
۲۰	چه عواملی سبب کشف لحن می شود؟	
۲۱	تشخیص لحن مناسب هر متن، را دلنشین تر و درک محتوا را می سازد.	

ردیف	شرح سـوالـات	بارم
به سوالات زیر پاسخ دهید		
۱	برانگیختن حس و حال عاطفی	
۲	همان کشش هایی است که او را به گفتن شعر وا می دارد.	
۳	حالت هایی چون؛ شادی، اندوه، امید و یأس، حیرت و تعجب	
۴	عاطفه	
۵	زبان و واژگان	
۶	وزن و آهنگ	
۷	وزن و آهنگ کوپنده، ضربی و تند	
۸	بله زیرا فضای شعر را غنی تر می سازد.	
۹	حالت روحی-روانی که شاعر از رویداد حادثه ای در خویش احساس می کند و می کوشد دیگران را با خود در این احساس همراه سازد.	
۱۰	این است که بتواند آن را زمزمه کند و همین شوق به زمزمه و آواز خوانی است.	
۱۱	گزینه ی «ب»	
۱۲	از کشش و جاذبه آهنگ و کلام موزون	
۱۳	وزن	
۱۴	با وزن و آهنگی درآمیخته که حالت شادی و نشاط درونی او را به خواننده منتقل می کند.	
۱۵	ادراکی است که از احساس نظم حاصل می شود و امری حسی است و بیرون از ذهن کسی که آن را درمی یابد، وجود ندارد.	
۱۶	خیر	
۱۷	حواس	
۱۸	مثل چرخه که می گردد، حرکتی مداوم دارد اما اگر نشانه ای در حرکت آن دیده شود، باعث ادراک وزن حواس ماست.	
۱۹	ویژگی آوای و تکرار منظم موسیقی	
۲۰	با توجه به فضای عاطفی و آهنگ متن	
۲۱	خواندن - آسان تر	

عکس دانش آموز	ساعت شروع	تاریخ امتحان	تعداد سوال	تعداد صفحه	نام دبیر		نام درس	 وزارت آموزش و پرورش اداره کل آموزش و پرورش استان اصفهان مدیریت آموزش و پرورش شهرستان کاشان دبیرستان آزمون شماره (۱۱)
			۲۸	۱	آقای		علوم و فنون ادبی (۱)	
	امضاء دبیر		نمره به حروف		نمره به عدد	جمع بارم	مدت پاسخگویی	
درس یازدهم هماهنگی پاره های کلام		پایه و رشته تحصیلی		کد دانش آموزی		نام خانوادگی دانش آموز		نام دانش آموز
		دهم / ادبیات و علوم انسانی						

ردیف	شرح سوالات	بارم
شرح سوالات زیر پاسخ دهید		
۱	شاعران برای تأثیرگذاری سخن خود از و بهره می گیرند.	
۲	آشکارترین ابزار موسیقی شعر، شعر است.	
۳	از چه راه هایی می توانیم سواد شنیداری و هوش موسیقایی خود را در تشخیص موسیقی شعر پرورش دهیم؟	
۴	نام دیگر هجا چیست؟	
۵	هجا را تعریف کنید.	
۶	هجا از پدید می آید.	
۷	کوچکترین واحد آوایی زبان چه نام دارد؟	
۸	واج های هر واژه را با چه علامتی نشان می دهیم؟	
۹	واج های کلمات «کتاب، باز و شیر» را بنویسید.	
۱۰	در زبان فارسی واج وجود دارد که آن ها را به دو دسته ی و تقسیم می کنند.	
۱۱	زبان فارسی چند مصوت دارد؟	
۱۲	مصوت های زبان فارسی به چند دسته تقسیم می شوند؟ نام ببرید.	
۱۳	چند واج زبان فارسی صامت هستند؟	
۱۴	هجاهای زبان فارسی به چند دسته تقسیم می شوند؟ نام ببرید.	
۱۵	به چه هجایی، هجای کوتاه می گویند؟ مثالی ذکر کنید.	
۱۶	به چه هجایی، هجای بلند می گویند؟ مثالی ذکر کنید.	
۱۷	به چه هجایی، هجای کشیده می گویند؟ مثالی ذکر کنید.	
۱۸	نشانه ی هر یک از انواع هجاها را بنویسید.	
۱۹	هر هجا یا بخش، یک دارد.	
۲۰	چگونه می توانیم به تعداد هجاهای یک کلمه پی ببریم؟	
۲۱	کلمه ی «آموزش و پرورش» چند هجا دارد؟	
۲۲	تعداد هجای یک کلمه با تعداد مصوت های آن کلمه برابر است؟	
۲۳	چه کنیم تا در شمارش واج ها دچار اشکال نشویم؟ با مثال توضیح دهید.	
۲۴	در زبان فارسی، هیچ واژه ای با آغاز نمی شود.	
۲۵	واژه هایی مثل «آب» و «از» که به ظاهر با مصوت آغاز نمی شوند در ابتدای خود یک همزه دارند.	
۲۶	واژه ی «آب» یک هجای چند واجی است؟ واج های آن را مشخص کنید.	
۲۷	چه زمانی دو مصرع یا بیت با یکدیگر، هم موزون اند؟	
۲۸	چرا طول مصراع های شعر نو یکسان نیست؟	

پاسخنامه آزمون شماره (۱۱)
درس یازدهم / هماهنگی پاره های کلام

ردیف	شرح سـوالـات	بارم
	به سوالات زیر پاسخ دهید	
۱	وزن - عاطفه - خیال	
۲	وزن	
۳	تمرین های شنیداری خود را بیشتر کنیم	
۴	بخش	
۵	مقدار آوایی که دهان با یک بار باز شدن آن را ادا می کند.	
۶	واج	
۷	واج	
۸	//	
۹		
۱۰	- مصوت - صامت ۲۹	
۱۱	۶	
۱۲	دسته بلند و کوتاه کوتاه _____ بلند او، ای، ا، ۲	
۱۳	واج ۲۳	
۱۴	دسته، کوتاه، بلند و کشیده ۳	
۱۵	صامت+مصوت کوتاه- که	
۱۶	صامت+مصوت کوتاه+صامت - گُل	
۱۷	صامت+مصوت کوتاه+2صامت - سیب	
۱۸	کشیده u- بلند- u کوتاه	
۱۹	مصوت	
۲۰	باتوجه به تعدا مصوت های آن	
۲۱	هجا ۷	
۲۲	بله	
۲۳	همانطور که می خوانیم آن را بنویسیم	
۲۴	مصوت	
۲۵	صامت	
۲۶	سه واج	
۲۷	تعداد هجاهای آن برابر باشد، هجای کوتاه و بلند آنها در مقابل یکدیگر قرار گیرد.	
۲۸	معمولاً شاعران تساوی مصراع های شعری را ضروری نمی دانند	

عکس دانش آموز	ساعت شروع	تاریخ امتحان	تعداد سوال	تعداد صفحه	نام دبیر		نام درس	 وزارت آموزش و پرورش اداره کل آموزش و پرورش استان اصفهان مدیریت آموزش و پرورش شهرستان کاشان دبیرستان آزمون شماره (۱۲)
			۲۰	۱	آقای		علوم و فنون ادبی (۱)	
	امضاء دبیر		نمره به حروف		نمره به عدد	جمع بارم	مدت پاسخگویی	
درس دوازدهم قافیه		پایه و رشته تحصیلی		کد دانش آموزی		نام خانوادگی دانش آموز		نام دانش آموز
		دهم / ادبیات و علوم انسانی						

ردیف	شرح سوالات	بارم
به سوالات زیر پاسخ دهید		
۱	شعر، سخنی خیال انگیز، و سرشار از و است.	
۲	وزن به شعر می بخشد و آن را می سازد. وزن برای شعر است.	
۳	زیبایی و تأثیر وزن را در شعر بامثالی نشان دهید.	
۴	در شعر چه چیزی بجز وزن بر موسیقایی و خوش آهنگی آن می افزاید؟	
۵	قافیه به می افزاید و گوش را می دهد.	
۶	با ذکر مثال، زیبایی و خوش آهنگی شعر را با آوردن قافیه و نیاوردن آن نشان دهید.	
۷	در بیت «یارب، سببی ساز که یارم به سلامت/ باز آید و برهانم از بند سرزنش» نیامدن قافیه در مصراع دوم سبب چه چیزی شده است؟	
۸	ردیف در شعر چیست؟	
۹	واژه هایی که حرف یا حروف آنها در پایان مصراع و بیت های شعر مشترک باشد، چه نام دارد؟	
۱۰	به چه حروفی حروف قافیه می گویند؟ مثالی ذکر کنید.	
۱۱	در بیت «بنمای رخ که باغ و گلستانم آرزوست/ بگشای لب که قند فراوانم آرزوست» ردیف، قافیه و حروف قافیه را مشخص کنید.	
۱۲	حداقل حروف مشترک لازم برای قافیه چند واج است؟ مثال بزنید.	
۱۳	قاعده یک از قواعد قافیه را با مثال توضیح دهید.	
۱۴	کدام الگوی هجای قافیه در شعر فارسی رایج است؟ بامثال توضیح دهید.	
۱۵	قاعده دو از قواعد قافیه را با مثال توضیح دهید.	
۱۶	قافیه درونی چیست؟ مثال بزنید.	
۱۷	ذوقافیتین به چه معناست؟	
۱۸	در شعری که دو قافیه پایانی دارد قافیه اصلی در کدام واژه هاست؟	
۱۹	آیا در قافیه شکل نوشتاری حروف قافیه نیز باید مشابه و همسان باشد؟ توضیح دهید.	
۲۰	قافیه در شعر نو چگونه است؟	

پاسخنامه آزمون شماره (۱۲)
درس دوازدهم / قافیه

ردیف	شرح سـوالـات	بارم
به سوالات زیر پاسخ دهید		
۱	موزون / عاطفه / احساس	
۲	زیبایی / اثرگذار / زیبایی	
۳	آب زیند راه را همین که نگار می رسد، مژده دهید باغ را بوی بهار می رسد (پاسخ اختیاری مرتبط با سوال)	
۴	قافیه	
۵	زیبایی شعر / نوازش	
۶	یا رب، سببی ساز که یارم به سلامت باز آید و برهانم از بند ملامت (پاسخ اختیاری مرتبط با سوال)	
۷	واژه ها یکسان اند، اما با تغییر واژه قافیه ضرب و موسیقایی و طنین پایانی سخن از دست رفته است.	
۸	کلمه یا کلماتی هستند که بعد از واژه قافیه عیناً (از نظر لفظ و معنی) تکرار می شوند.	
۹	قافیه	
۱۰	به واژه هایی که حرف یا حروف آنان یکسان باشد. (مثال: پاسخ اختیاری متناسب با سوال)	
۱۱	آرژوست = ردیف گلستانم - فراوانم = قافیه اتم = حروف قافیه	
۱۲	دو واج (مثال: پاسخ اختیاری متناسب با سوال) کی شعر تر انگیزد خاطر که حزین باشد؟ یک نکته، از این معنی گفتیم و همین باشد	
۱۳	هر یک از مصوت های /ا/ و /و/ به تنهایی اساس قافیه قرار می گیرند.	
۱۴	مصوت + صامت کسی دانه نیک مردی کاشت کزو خرمن کام دل برداشت «اشت» مصوت + صامت = حروف قافیه	
۱۵	گاهی یک مصوت با یک یا دو صامت پس از خود، قافیه می سازد؛ مصوت + صامت (+ صامت)	
۱۶	شاعران برای غنی تر موسیقی شعر، در درون مصراع ها قافیه می آورند.	
۱۷	گاهی شعر دارای دو قافیه ی پایانی است که قافیه اصلی آخر مصراع هاست.	
۱۸	آخر مصراع ها	
۱۹	بله / پیوند روح می کند این باد مشک بیز هنگام نوبت سحر است ای ندیم، خیز	
۲۰	محدودیت های شعر کهن را ندارد و شاعران در اینجا خود را اسیر قافیه نمی سازند، بلکه معمولاً در هر بخش سروده دو یا چند مصراع قافیه دار بکار گرفته می شود.	

عکس دانش آموز	ساعت شروع	تاریخ امتحان	تعداد سوال	تعداد صفحه	نام دبیر		نام درس	 وزارت آموزش و پرورش اداره کل آموزش و پرورش استان اصفهان مدیریت آموزش و پرورش شهرستان کاشان دبیرستان آزمون شماره (۱۳)
			۲۳	۱	آقای		علوم و فنون ادبی (۱)	
	امضاء دبیر		نمره به حروف		نمره به عدد	جمع بارم	مدت پاسخگویی	
درس سیزدهم وزن شعر فارسی		پایه و رشته تحصیلی		کد دانش آموزی		نام خانوادگی دانش آموز		نام دانش آموز
		دهم / ادبیات و علوم انسانی						

ردیف	شرح سوالات	بارم
به سوالات زیر پاسخ دهید		
۱	وزن شعر، نظمی است بر مبنای هجاها، یعنی بر پایه چینش هماهنگ هجاهای و استوار است.	
۲	علم عروض را تعریف کنید.	
۳	واحد وزن در شعر فارسی چیست؟ چرا؟	
۴	واحد وزن در بسیاری از زبان ها است.	
۵	برای پیداکردن وزن شعر، نخست چه کاری باید انجام داد؟	
۶	برای پیداکردن وزن شعر، در خواندن شعر چه چیزی نباید ما را دچار اشتباه کند؟ چرا؟	
۷	شعر «طاعت آن نیست که بر خاک نهی پیشانی/ صدق پیش آر که اخلاص به پیشانی نیست» را درست بخوانید؛ سپس آن را به خط عروضی بنویسید.	
۸	در خط عروضی، چه زمانی حذف همزه صورت می گیرد؟ مثال بنویسید.	
۹	با توجه به خط عروضی در بیت زیر واژه ها را با مصوت های کوتاه علامت گذاری کنید. ای چشم و چراغ اهل بینش مقصود وجود آفرینش	
۱۰	کلمات «تو، دو، و (ربط یا عطف)» در خط عروضی چگونه نوشته می شوند؟	
۱۱	حروفی که در خط هست اما به تلفظ در نمی آید، در خط عروضی می شود؛ مانند:	
۱۲	حروف مشدد در خط عروضی چند بار نوشته می شوند؟ مثال بزنید.	
۱۳	تقطیع یعنی شعر به و عروضی.	
۱۴	منظور از تقطیع هجایی چیست؟	
۱۵	در تقطیع هجایی ابتدا باید را به دقت جدا کرد و مرز هر را با مشخص کرد.	
۱۶	هر هجا چند مصوت دارد؟	
۱۷	هجای کشیده به یک هجای و یک هجای تقسیم می شود.	
۱۸	نشانه هر یک از هجاهای زیر را بنویسید. هجای کوتاه: هجای بلند: هجای کشیده:	
۱۹	اگر هجای پایانی اوزان شعر فارسی، کشیده یا کوتاه باشد باید آن را به شمار آوریم.	
۲۰	در وزن شعر چه مصوت هایی دو حرف بشمار می آیند؟ مثال بزنید.	
۲۱	مصوت بلند پیش از «نون ساکن» به حساب می آید.	
۲۲	کلمات زیر را تقطیع هجایی کنید و علامت هر هجا را بگذارید. کمان هیجان خونین تهمتن جون شبیخون پریشان	
۲۳	مصراع «دوست آن باشد که گیرد دست دوست» را تقطیع کنید و در مورد هجای کشیده آن توضیح دهید.	

پاسخنامه آزمون شماره (۱۳)

درس سیزدهم / وزن شعر فارسی

ردیف	شرح سـوالـات	بارم
به سوالات زیر پاسخ دهید		
۱	کمیت/کوتاه/بلند	
۲	علمی که قواعد وزن شعر و طبقه بندی وزن ها را از جنبه نظری و عملی تعیین می کند.	
۳	مصراع/وزن هر مصراع شعر در این زبان ها نمودار وزن مصراع های دیگر است؛وقتی شاعر مصراع اول را سرود،بقیه مصراع ها را نیز باید در همان وزن بسراید.	
۴	مصراع	
۵	آن را درست خواند.	
۶	شکل نوشتاری کلمات-شکل نوشتاری کلمات نباید ما را دچار اشتباه کند.	
۷	طاعتان نیست که بر خاک نهی پیشانی،صدق پیشار که اخلاص به پیشانی نیست.	
۸	اگر در فصیح خواندن شعر،همزه آغاز هجا تلفظ نشود،در خط نیز همزه را باید حذف کرد. طاعت آن=طاعتان (باحذف همزه)	
۹	ای/چش/م/چ/ار/ع/اه/ل/بی/نش مق/صواد/و/جواد/ا/ف/اری/نش	
۱۰	به صورتی که تلفظ می شوند باید نوشته شوند. مثال: تو=تُ	
۱۱	حذف/چه خویش=چ خیش(مثال اختیاری)	
۱۲	دو بار نوشته می شوند. عزت=عززت	
۱۳	قطعه قطعه کردن/هجاها/ارکان	
۱۴	مشخص کردن هجاهای شعر(کوتاه،بلند و کشیده) است.	
۱۵	هجاهای شعر/هجا/خط عمودی کوتاهی(/)	
۱۶	به تعداد مصوت ها	
۱۷	بلند/کوتاه	
۱۸	(بلند) _ (کشیده) u_ (کوتاه) U	
۱۹	هجای بلند	
۲۰	حرکات مصوت های کوتاه در شمارش مانند دیگر حروف شمرده می شوند اما هر مصوت بلند دو حرف بشمار می آید.	
۲۱	مصوت بلند پیش از ن(نون ساکن) کوتاه به حساب می آید.	
۲۲	کوتاه	
۲۳	دوس / تان(ن ساکن حذف) / با / شَد / ک / گِی / رَد / دس / ات / دوست	

عکس دانش آموز	ساعت شروع	تاریخ امتحان	تعداد سوال	تعداد صفحه	نام دبیر		نام درس	 وزارت آموزش و پرورش اداره کل آموزش و پرورش استان اصفهان مدیریت آموزش و پرورش شهرستان کاشان دبیرستان آزمون شماره (۱۴-۱۵)
			۲۲	۱	آقای		علوم و فنون ادبی (۱)	
	امضاء دبیر		نمره به حروف		نمره به عدد	جمع بارم	مدت پاسخگویی	
درس چهاردهم-پانزدهم واج آرای، واژه آرای-سجع و انواع آن		پایه و رشته تحصیلی		کد دانش آموزی		نام خانوادگی دانش آموز		نام دانش آموز
		دهم / ادبیات و علوم انسانی						

ردیف	شرح سوالات	بارم
به سوالات زیر پاسخ دهید		
۱	آیا در زبان ادبی تکرار پسندیده است؟	
۲	تکرار واج و واژه در زبان پسندیده نیست.	
۳	در متون ادبی تکرار یا در است یا گاهی تکرار کل یا است.	
۴	در چه صورت تکرار یک واج، واج آرای خوانده می شود؟ مثال بزنید.	
۵	واج آرای در صامت هاست یا مصوت ها؟ مثال بزنید.	
۶	آیا در یک بیت، واج آرای می تواند هم در صامت ها و هم مصوت ها باشد؟ مثال بزنید.	
۷	در بیت زیر تکرار چه واجی سبب پدید آمدن واج آرای شده است؟ «خواب نوشین بامداد رحیل باز دارد پیاده را ز سیل»	
۸	واژه آرای چیست؟	
۹	آنچه در تکرار اهمیت دارد چیست؟	
۱۰	سجع چیست؟	
۱۱	آرایه ی سجع در کلامی دیده می شود که حداقل باشد؛ زیرا سجع ها باید در بیایند تا آرایه ی سجع پدید آید.	
۱۲	سجع در نثر مانند در شعر است.	
۱۳	در عبارت «همه کس را عقل خود به کمال نماید و فرزند خود به جمال» ارکان سجع را مشخص کنید.	
۱۴	آیا سجع فقط در نثر به کار می رود؟	
۱۵	نمونه ای از کاربرد سجع در شعر بنویسید.	
۱۶	فایده کاربرد سجع در نثر و شعر چیست؟	
۱۷	«مسجع» چیست؟	
۱۸	انواع سجع را نام ببرید.	
۱۹	سجعی که هم وزن و هم واج های پایانی آن ها یکی باشد چه نام دارد؟ مثالی بنویسید.	
۲۰	دو کلمه که در پایان دو جمله بیاید و فقط هم وزن باشند، چه سجعی می سازند؟ مثالی بنویسید.	
۲۱	اگر کلمه های پایان دو جمله، واج های آخر آن ها یکسان باشد، چه سجعی را می سازند؟ مثالی بنویسید.	
۲۲	ارزش موسیقایی کدام یک از انواع سجع از همه بیشتر است؟	

پاسخنامه آزمون شماره (۱۴-۱۵)
درس چهاردهم-پانزدهم/واج آرایه،واژه آرایه-جناس و انواع آن

ردیف	شرح سـوالـات	بارم
به سوالات زیر پاسخ دهید		
۱	خیبر	
۲	عادی	
۳	واژه/واج/عبارت/جمله	
۴	تکرار یک واج(صامت یا مصوت) در سخن به گونه ای که بر موسیقی و تأثیر آن بیفزاید. (مثال اختیاری)	
۵	صامت ها (پاسخ اختیاری)	
۶	بله (پاسخ اختیاری)	
۷	واج آرایه حرف «ش»	
۸	تکرار حروف در یک شعر آرایه ای از تکرار یک واج حاصل می شود. (مثال اختیاری)	
۹	جنبه موسیقایی و آوایی سخن نه شکل نوشتاری واژگان	
۱۰	یکسانی دو واژه در واج یا واج های پایانی و وزن یا هردوی آنان.	
۱۱	دو/پایان دو جمله	
۱۲	قافیه	
۱۳	کمال و جمال	
۱۴	خیبر	
۱۵	توانگری به هنر است نه به مال،و بزرگی به عقل است نه به سال.	
۱۶	ایجاد موسیقی در نثر و افزایش موسیقی در شعر	
۱۷	نثر و شعری که در آن سجع بکار رود.	
۱۸	متوازی-مطرف-متوازن	
۱۹	متوازی-یک خلقت زیبا،به از هزار خلعت <u>دیبا</u>	
۲۰	متوازن-بی شمار و بی حساب	
۲۱	مطرف-زنده و مرده	
۲۲	سجع متوازی	

عکس دانش آموز	ساعت شروع	تاریخ امتحان	تعداد سوال	تعداد صفحه	نام دبیر		نام درس	 وزارت آموزش و پرورش اداره کل آموزش و پرورش استان اصفهان مدیریت آموزش و پرورش شهرستان کاشان دبیرستان آزمون شماره (۱۷)
			۲۲	۱	آقای		علوم و فنون ادبی (۱)	
	امضاء دبیر		نمره به حروف		نمره به عدد	جمع بارم	مدت پاسخگویی	
درس هفدهم جناس و انواع آن		پایه و رشته تحصیلی		کد دانش آموزی		نام خانوادگی دانش آموز		نام دانش آموز
		دهم / ادبیات و علوم انسانی						

ردیف	شرح سوالات	بارم
به سوالات زیر پاسخ دهید		
۱	به دو کلمه ی هم جنس و هم سان می گویند.	
۲	در آرایه جناس دو کلمه گاه جز هیچ گونه تفاوتی با هم ندارند و گاه علاوه بر در یک یا ناهمسان اند.	
۳	ارزش جناس در چیست؟	
۴	انواع جناس را نام ببرید و برای هریک مثالی را بیان کنید.	
۵	نام دیگر جناس همسان چیست؟	
۶	ویژگی جناس همسان چیست؟	
۷	ارزش موسیقایی کدام جناس در سخن بیشتر است؟	
۸	در این عبارت از سعدی «برادر که در بند خویش است نه برادر، نه خویش است» جناس را مشخص کرده، نوع آن را بنویسید.	
۹	آیا در بیت «پدر با پسر یکدیگر را کنار/گرفتند کرده غم از دل کنار» قافیه را می توان، جناس نیز در نظر گرفت؟	
۱۰	در بیت سوال قبل نوع جناس را نوشته دلیل آن را ذکر کنید.	
۱۱	نام دیگر جناس ناهمسان چیست؟	
۱۲	انواع جناس ناهمسان را نام ببرید.	
۱۳	به ناهمسانی دو کلمه در حرف اول، وسط یا آخر جناس گویند.	
۱۴	در مصراع ها و بیت های زیر نوع جناس را مشخص کرده، نوع آن را با دلیل بنویسید. مگذران روز سلامت به سلامت، حافظ/یاد یار مهربان آید همی کنونت که چشم است اشکی ببار/زبان در دهان است عذری بیار	
۱۵	به ناهمسانی دو واژه در تعداد حروف جناس گویند.	
۱۶	در بیت «در این حضرت چو مشتاقان نیاز آرند، ناز آرند/ که با این درد اگر در بند درمان اند، درمانند» جناس و نوع آن را مشخص کنید.	
۱۷	به ناهمسانی دو یا چند واژه در مصوت های کوتاه جناس گویند.	
۱۸	در بیت «نوبهار است در آن کوش که خوش دل باشی/ که بسی گل بدمد باز و تو در گل باشی» جناس و نوع آن را مشخص کنید.	
۱۹	چه زمانی جناس را جناس ناقص می خوانیم؟	
۲۰	به هم ریشگی دو یا چند واژه در حروف اصلی یا ریشه جناس گویند. به هم ریشگی، هم گفته می شود.	
۲۱	در بیت «وجه خدا اگر شودت منظر نظر/ زین پس شکی نماند که صاحب نظر شوی» جناس هم ریشه را مشخص کرده درباره هم ریشگی کلمات توضیح دهید.	
۲۲	یکسانی واج ها در جناس هم ریشه از عوامل شعر است.	

پاسخنامه آزمون شماره (۱۷)
درس هفدهم / جناس و انواع آن

ردیف	شرح سـوالات	بارم
به سوالات زیر پاسخ دهید		
۱	جناس	
۲	معنی / معنی / مصوت / صامت	
۳	موسیقی و آهنگی که در کلام خلق می کند.	
۴	جناس همسان (تام): کنار - کنار / جناس ناقص: الف (اختلافی: سلامت - ملامت ب) افزایشی: آیین - آیین / حرکتی: گل - گل / هم ریشه: نعمتی - نعیم	
۵	تام	
۶	ارزش موسیقایی در سخن	
۷	جناس تام	
۸	خویش - خویش (تام)	
۹	بله - جناس تام گاه به عنوان قافیه بکار می رود.	
۱۰	جناس تام: دو کلمه با هم یکسان، اما در معنا متفاوت معنا (کنار): آغوش و دور	
۱۱	ناقص	
۱۲	اختلافی - افزایشی - حرکتی - هم ریشه	
۱۳	اختلافی	
۱۴	جناس ناقص اختلافی یاد - یار - یار - بیار	
۱۵	افزایشی	
۱۶	درمان اند - درمانند (جناس ناقص افزایشی)	
۱۷	حرکتی	
۱۸	گل - گل (جناس ناقص حرکتی)	
۱۹	اختلاف آن ها بیش از یک حرف نباشد.	
۲۰	هم ریشه / اشتقاق	
۲۱	منظر - نظر (نظر) ریشه ی کلمه ی منظر است.	
۲۲	غنا ی موسیقی شعر	

www.sakoye10hom.blog.ir

اهل کاشانم، روزگارم بر نیست تکه نانم و ارم، خروه هوشی، سرسوزن و وقتی
 ماوری و ارم بهتر از برگ و رخت و وستانی بهتر از آب روان
 و خرابی که در این نزویکی ست لای این شب بدها، پای آن کاج بلند
 روی آگاهی آب، روی گاندن گیاه من مسلمانم، قبله ام یک گل سرخ
 جانمزم چشمه، مهرم نور و شت سجاوه ی من
 من وضو با تپش پنجره ها می گیرم در نماز جریان و ارم ماه، جریان و ارم طیف
 سنگ از پشت نمازم پیراست همه فورات نمازم متبلور شده است
 من نمازم را وقتی می خوانم که (فولنش را باو گفته باشم، سرگدرسته ی سرو
 من نمازم را پی تعبیره الحرام علف می خوانم، پی قرقامت مدح
 کعبه ام بر لب آب، کعبه ام زیر (قانی هاست، کعبه ام مثل نسیم می روو
 باغ به باغ می روو شهر به شهر، حجر الاسود من روشنی باغچه است، اهل کاشانم ...

شهراب سپهری